ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

НОВА ПРОГРАМА
основна школа

АТЛАС-ШАБЛОН

Всесвітня історія
Історія України

ІНТЕГРОВАНИЙ КУРС

6

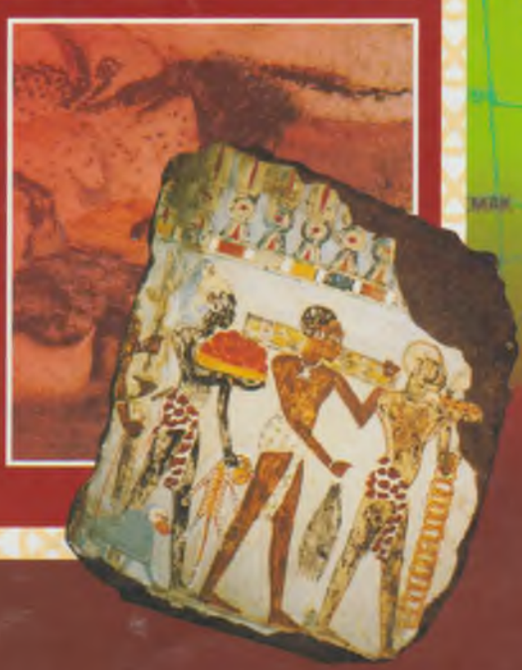

Наскельні малюнки

Неандерталець

Кроманьйонець

1. У визначених місцях підпишіть назви материків.
2. Заштрихуйте територію ймовірної батьківщини пралюдей.
3. Червоною лінією обведіть території, заселені за часів неандертальців.
4. Підкресліть різними кольорами:
   1. червоним — найдавнішу стоянку перших людей на території сучасної України
   2. синім — печеру на півдні Франції, де вперше виявили сліди людини сучасного типу
   3. зеленим — печери в Іспанії та Франції, де знайшли зображення тварин, намальовані первісними людьми
5. Запишіть час заселення території сучасної України першими людьми. .....
6. Обведіть зеленою лінією райони виникнення землеробства на Землі.

ПЕРШІ ЗЕМЛЕРОБИ І СКОТАРІ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Вікентій Хвойко

1. У визначених місцях впишіть, де наприкінці кам'яного віку жили: 1) землероби; 2) скотарі; 3) мисливці.
2. Заштрихуйте район розселення найдавніших землеробів у межиріччі двох великих річок. Підпишіть ці річки.
3. Кольоровими лініями обведіть території розселення:
   ① червоним — носіїв трипільської землеробської культури
   ② синім — носіїв середньостогівської культури степових скотарів

   Тими ж кольорами підкресліть назви місць, за якими названо ці культури.

.....

.....

5. Під портретом відомого українського археолога XIX ст. підпишіть назву відкритої ним археологічної культури.
6. Розфарбуйте малюнок із зображенням поселення давніх землеробів.

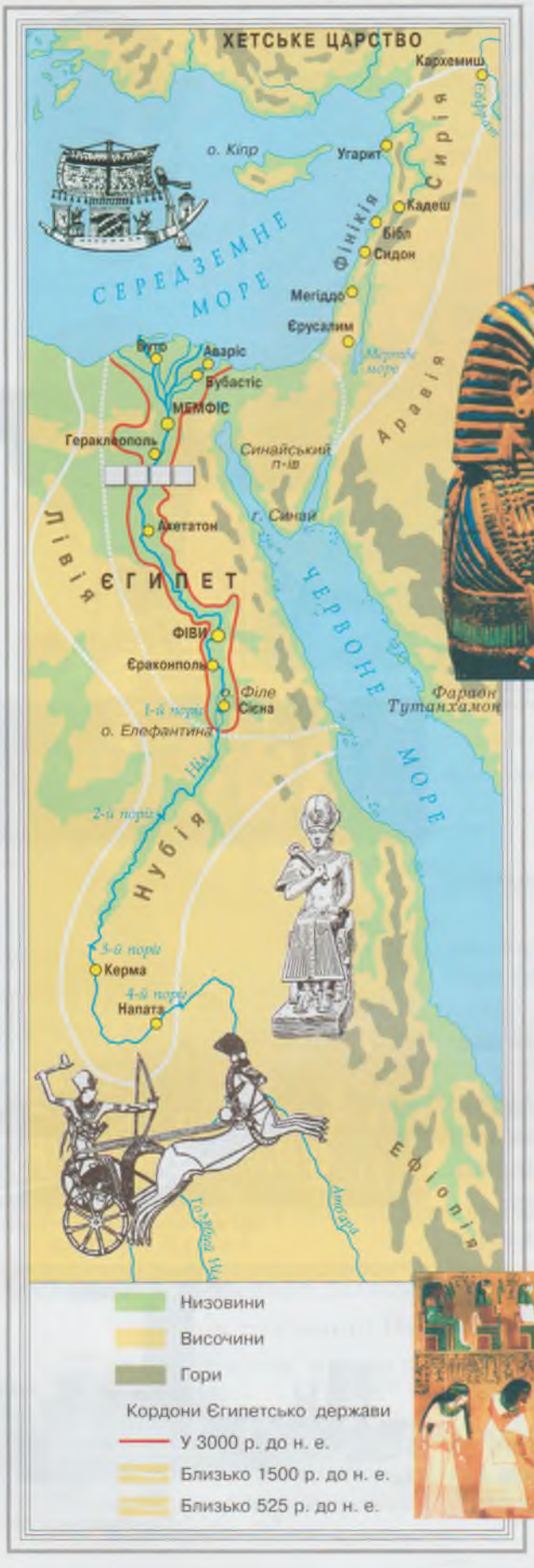

1. Укажіть стрілкою напрям течії Нілу і підкресліть назву моря, у яке вона впадає.
2. Грецькою літерою Δ позначте частину Єгипту, яку стародавні греки називали дельтою Нілу. Запишіть, як самі єгиптяни називали:
   ① свою країну .....
   ② навколишні пустелі .....
3. Підкресліть назву першої столиці об'єднаної Єгипетської держави і впишіть у визначене місце рік її утворення.
4. На лівому березі Нілу, у районі першої єгипетської столиці височать знамениті піраміди. Позначте їх на карті. Запишіть ім'я фараона, для якого була збудована ця найбільша піраміда.
5. Різними кольорами обведіть кордони Єгипетської держави:
   ① червоним — за правління Тутмоса III
   ② синім — за правління останніх фараонів

   Підкресліть червоним кольором назви країн, завойованих Тутмосом III.
6. Розфарбуйте малюнок будівництва піраміди.

Фараон Рамзес II

Фінікієць

Аккадський цар

Шумери

1. Укажіть стрілками напрями течій двох головних річок Дворіччя.
2. Обведіть кордони Давньовавилонської держави царя Хаммурапі. Укажіть століття, у якому правив цей цар. .....
3. Заштрихуйте територію Давньоєврейського царства за правління Давида і Соломона.
4. Обведіть кордони Ассирійської держави наприкінці VIII ст. до н. е. Тим самим кольором підкресліть назви країн, завойованих ассирійцями.
5. Впишіть цифри у відповідні місця на карті:
   1. Столиця царя Хаммурапі, назва якої в перекладі означає «Божа брама».
   2. Столиця Ассирійської держави, яку називали «лігвом лева» або «містом крові».
   3. Одне з найбільших фінікійських міст, пам'ять про яке збереглась у словах «Біблія» і «бібліотека».
   4. Фінікійське місто-держава, яке стояло на острові неподалік берега. Його назва в перекладі означає «скеля».
   5. Столиця Давньоєврейського царства.

У залі царського палацу в Ніневії

Єрусалимський храм

ХАЛДЕЙСЬКЕ ЦАРСТВО. ПЕРСЬКА ДЕРЖАВА

Дарій I

Дарій I і переможені царі

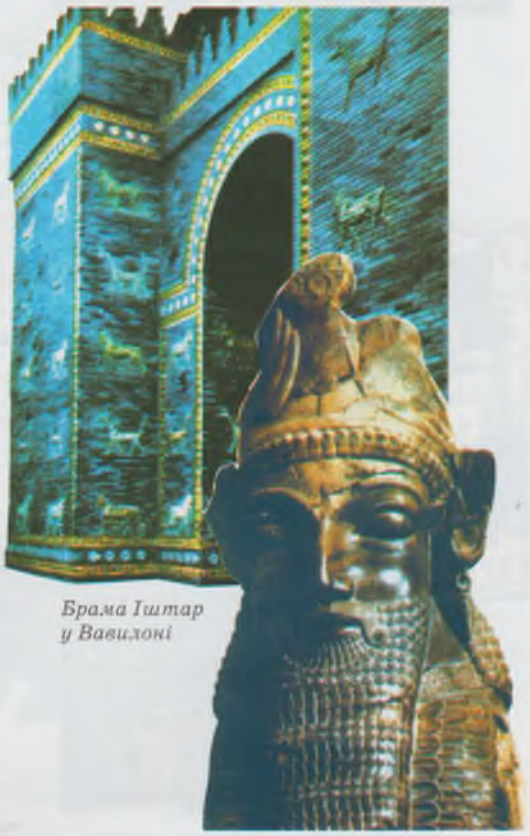

Брама Іштар у Вавилоні

Статуя із царського палацу в Персеполі

1. Обведіть різними кольорами кордони Халдейського (Нововавилонського) і Мідійського царств.
2. Заштрихуйте територію Персії в середині VI ст. до н. е., засновником якої вважається

.....

3. Обведіть кордони Перської держави за правління царя Дарія I.
4. Підкресліть на карті різними кольорами:
   ① червоним — столиці Перської держави
   ② синім — міста, якими проходила Царська дорога
   ③ зеленим — назви перських сатрапій
   ④ чорним — назву народу, що заселяв південь сучасної України і який намагався підкорити Дарій I

Будда

Капітель колони часів царя Ашоки

Статуя жерця та глиняні печатки з Мохенджо-Даро

Храмова брама в Санчі та її деталі. I ст. до н. е.

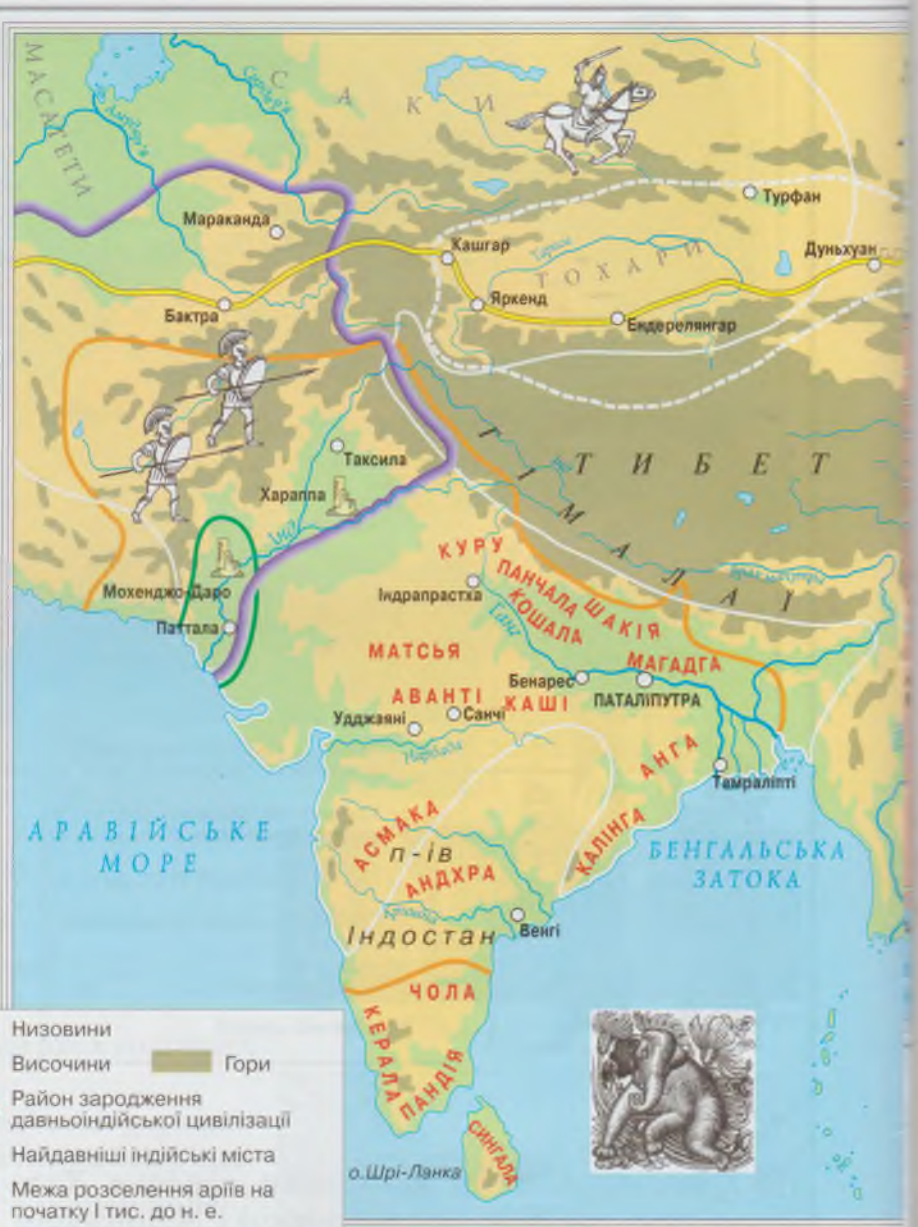

1. Підкресліть назви найдавніших міст Індії. Запишіть назву річки, у долині якої зародилася давньоіндійська цивілізація.

.....

2. Червоним кольором обведіть межу розселення аріїв на початку I тис. до н. е.
3. Підкресліть назву індійського царства, що стало колискою буддизму.
4. Синім кольором обведіть східний кордон держави Александра Македонського в 325 р. до н. е.
5. Позначте столицю держави Маур'їв за правління царя Ашоки.

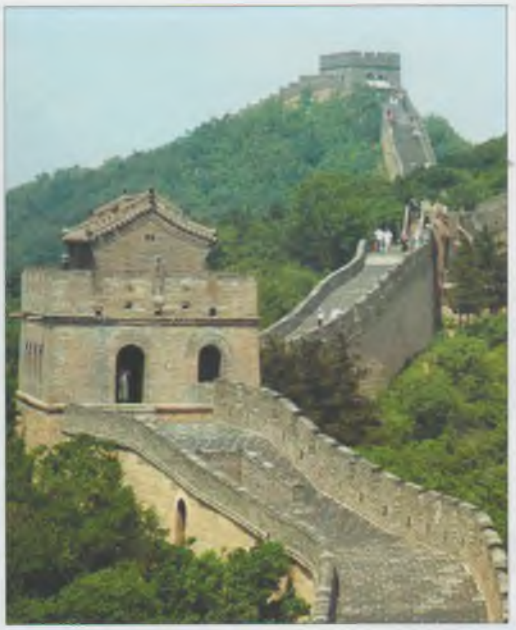

Великий Китайський мур

Глиняні фігури воїнів із гробниці Цінь Шіхуанді

Давньокитайські вироби з бронзи

6. Підкресліть назву річки, у долині якої виникла найдавніша китайська цивілізація.
7. Заштрихуйте територію імперії Цінь наприкінці правління Цінь Шіхуанді.
8. У визначене місце впишіть назву кочового племені, від якого Китай відгородився Великим Китайським муром.
9. Обведіть кордони Китайської імперії за правління династії Хань.
10. Підкресліть назви міст, якими проходив Великий шовковий шлях, що виник у .....

КІММЕРІЙЦІ ТА СКІФИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Золотий гребінь із кургану Солоха

Золота пектораль із Товстої Могили

1. У відповідне місце впишіть назву кочових племен причорноморського степу, що їх витіснили скіфи в VII ст. до н. е.
2. Заштрихуйте територію Великої Скіфії.
3. Підкресліть назву підвладних скіфам племен, імовірних предків слов'ян.
4. Підкресліть назви курганів, у яких археологами знайдено скарби скіфських царів.
5. За часів, коли в причорноморських степах кочували скіфи, на узбережжі Чорного моря почали оселятися греки. Позначте цифрами на карті грецькі міста-держави:
   1. Розташоване на березі Керченської протоки.
   2. Найпівнічніша грецька колонія в Причорномор'ї.
   3. Розташоване на правому березі Дністровського лиману.
   4. Місто в Криму, назва якого в перекладі з грецької означає «півострів».
6. Напишіть на карті сучасні назви річок, які греки називали Тірас, Гіпаніс, Борисфен, Істр.
7. У стрілку впишіть назву кочових племен, які перемогли і прогнали скіфів із їхніх земель у III ст. до н. е.

Богиня Афіна. Фрагмент скульптурного зображення

Грецька амфора

Саламінська битва

1. Різними кольорами зафарбуйте території Афінської держави і Спарти.
2. Підпишіть найвищу гору Греції, де, на думку давніх греків, жили боги, і місто, у якому проводилися Олімпійські ігри.
3. У визначене місце впишіть назву держави, із якою грекам довелося вести боротьбу за свою незалежність у V ст. до н. е.
4. Підкресліть назву міста, що очолило повстання іонійських греків.
5. Розфарбуйте малюнок Марафонської битви. Напишіть, який момент битви зображено на малюнку і в якому році вона відбулась. .....
.....
6. Укажіть ім'я перського царя, який у 480 р. до н. е. очолив похід проти Греції.
.....
7. Обведіть позначки битв греко-перської війни, що завершилися перемогою греків.
8. Напишіть назви союзів держав-учасниць Пелопоннеської війни 431—404 рр. до н. е.
.....
.....

МАКЕДОНСЬКЕ ЦАРСТВО. УТВОРЕННЯ ТА РОЗПАД ІМПЕРІЇ АЛЕКСАНДРА

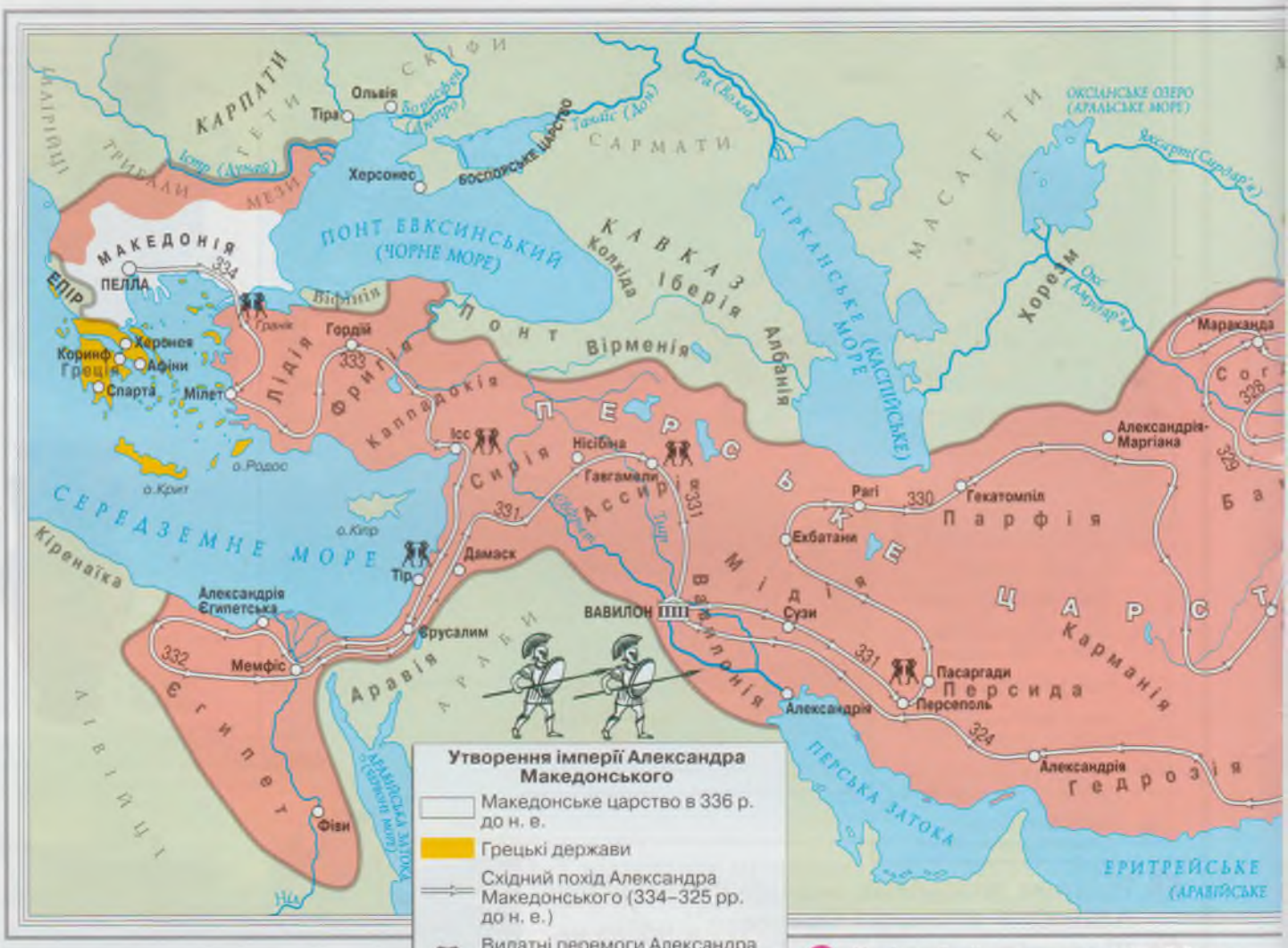

Утворення імперії Александра Македонського

- Македонське царство в 336 р. до н. е.
- Грецькі держави
- Східний похід Александра Македонського (334–325 рр. до н. е.)
- Видатні перемоги Александра Македонського
- Кордони імперії Александра Македонського
- Столиця імперії Александра Македонського

Македонська фаланга в бою

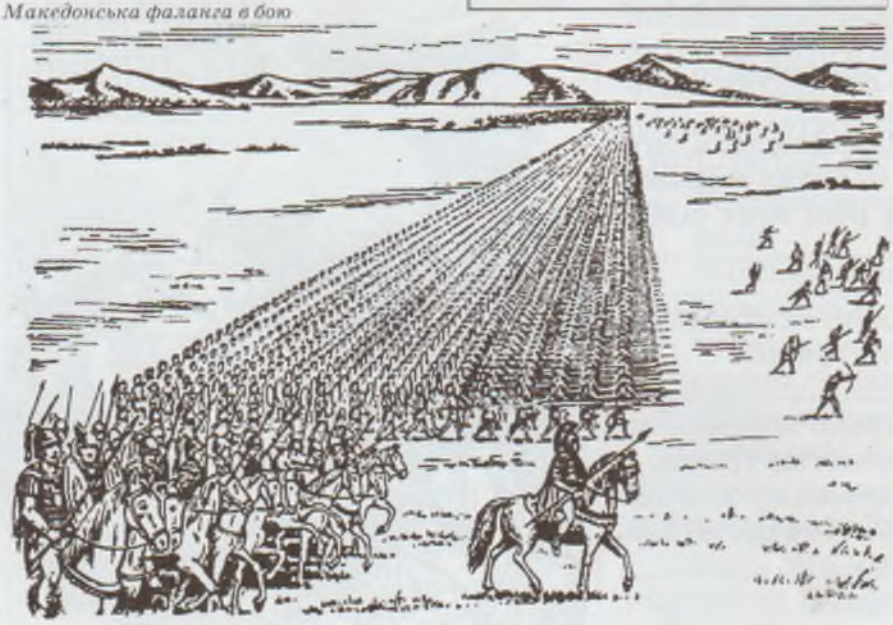

1. Зафарбуйте територію Македонського царства на 336 р. до н. е.
2. Позначте місце битви, за результатами якої грецькі поліси були підкорені Македонією.
3. Наведіть стрілки східного походу Александра Македонського.
4. Підкресліть назву держави, знищеної Александром Македонським.
5. Обведіть місце вирішальної перемоги Александра Македонського над персами.
6. Обведіть кордони імперії Александра Македонського і короною позначте її столицю.
7. Прапорцями позначте міста, засновані Александром Македонським.

1. Обведіть кордони елліністичних держав у другій половині III ст. до н. е. Підкресліть назви наймогутніших із них.

2. Згідно з позначками на карті пронумеруйте Сім чудес елліністичного світу:
   - ◯ Статуя Зевса Олімпійського
   - ◯ Храм Артеміди Ефеської
   - ◯ Мавзолей у Галікарнасі
   - ◯ Статуя Геліоса Родоського
   - ◯ Фароський маяк в Александрії Єгипетській
   - ◯ Єгипетські піраміди
   - ◯ «Висячі сади» у Вавилоні

3. Більшість володінь на Сході елліністичні держави втратили у війні з .....
   .....

Єгипетський цар Птолемей III

Сирійський цар Селевк

ВИНИКНЕННЯ РИМУ. РИМСЬКА РЕСПУБЛІКА

Капітолійська вовчиця

Перехід Ганнібала через Альпи

Битва під Каннами

..... р. до н. е.

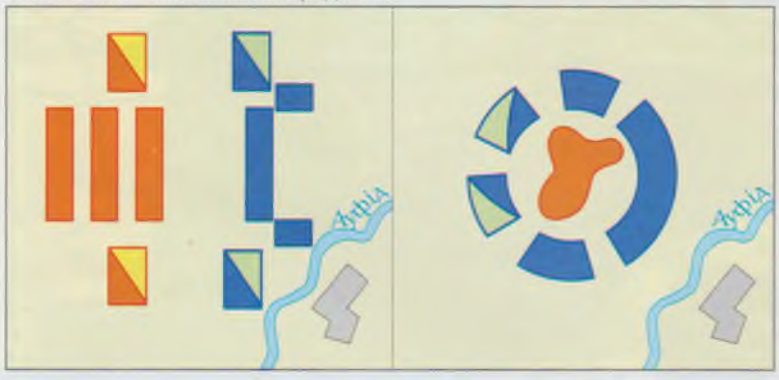

.....

.....

.....

.....

1. Укажіть рік легендарного заснування Риму. ..... Поясніть, чому саме вовчиця стала символом міста.
2. У визначене місце впишіть назву гір, що захищають Італію з півночі.
3. Підпишіть моря, які омивають Апеннінський півострів.
4. Зафарбуйте територію Римської республіки близько 500 р. до н. е.
5. Підкресліть назву войовничого племені, яке вдерлося до Італії та взяло в облогу Рим у ..... р. до н. е. Про ті події казали, що «гуси Рим урятували».
6. Обведіть різними кольорами кордони Римської республіки і Карфагенської держави напередодні Пунічних війн.

Римський легіон у поході

Давньоіталійський воїн

Гай Юлій Цезар

7. Наведіть стрілки походу Ганнібала під час Другої Пунічної війни. Позначте місця його перемог.
8. На схемі битви стрілками вкажіть дії сторін і складіть до неї умовні знаки. Укажіть дату битви.
9. Розфарбуйте малюнок облоги Карфагена. Укажіть рік падіння міста. .....
10. Заштрихуйте територію Галлії, завойовану в 58—49 рр. до н. е. видатним римським полководцем. .....
11. Обведіть кордони Римської держави на 33 р. до н. е.

Облога Карфагена римлянами

РИМСЬКА ІМПЕРІЯ

Колона Траяна та її фрагмент

Імператор Траян

Битва римлян із германцями

- Територія Римської держави в 33 р. до н. е.
- Територіальні придбання за часів Імперії (33 р. до н. е.–117 р. н. е.)
- Кордони Римської імперії в 117 р. до н. е.
- ГАЛЛІЯ — Римські провінції
- Межа поділу Римської імперії на Східну і Західну після правління Феодосія
- САКСИ — Германські племена
- ГУНИ — Інші варварські племена

Шляхи переселень варварських племен:
- гунів
- вестготів
- остготів
- вандалів
- бургундів, франків, англів, саксів, ютів

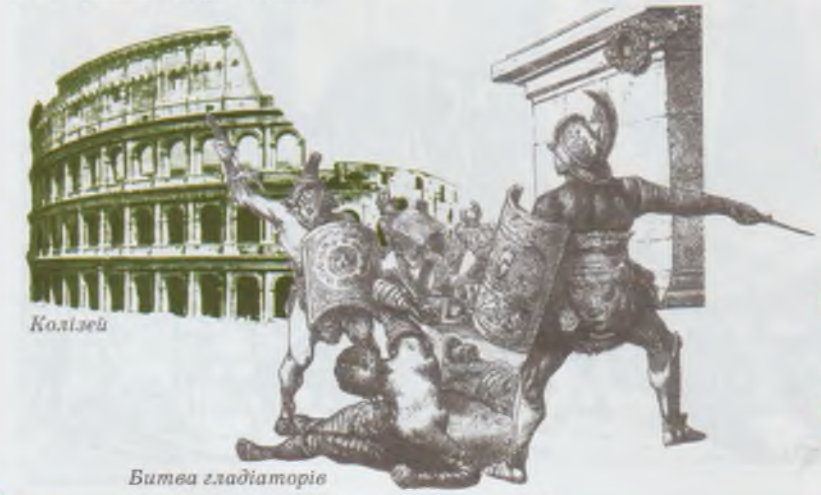

Колізей

Битва гладіаторів

1. Різними кольорами обведіть територію Римської імперії:
   ① у рік її утворення
   ② на час найвищого піднесення.
2. У ..... ст. імперія перейшла від наступу до оборони. Позначте ділянки кордону, де були зведені укріплення (лімес).
3. На честь якої події було зведено колону Траяна? .....
   .....
4. Хрестиком позначте територію, що стала колискою християнства.

Форум Августа

Імператор Август

Імператор Феодосій

Імператор Костянтин

5. Поряд із Константинополем укажіть рік перенесення столиці до цього міста.
6. Наведіть межу розподілу імперії на Західну і Східну. Напишіть рік цієї події. .....
7. Підкресліть назви племен, вторгнення яких призвело до падіння Західної Римської імперії в ..... р.
8. Поряд із Римом зазначте роки пограбування міста готами і вандалами.
9. Розфарбуйте малюнок пограбування Риму готами.

Пограбування Риму готами

ДАВНІ СЛОВ'ЯНИ ТА ЇХНІ СУСІДИ

Слов'янські старожитності

1. Заштрихуйте територію ймовірної прабатьківщини слов'ян.
2. Пронумеруйте стрілки:
   1. шлях переселення готів у Північне Причорномор'я
   2. прихід гунів у Європу
   3. переселення аварів
3. Закресліть позначки античних міст у Північному Причорномор'ї, які загинули внаслідок навали варварів.
4. Різними кольорами обведіть території, заселені слов'янами в VI ст., та територію розселення племені антів.
5. Підкресліть назву держави, що найбільше потерпала від слов'янських вторгнень.
6. Розфарбуйте малюнок воїна-анта.

Зміст

Виникнення людини. Залюднення Європи. Виникнення землеробства і скотарства 1

Перші землероби і скотарі на території України 2

Давній Єгипет 3

Найдавніші держави Дворіччя. Давній Вавилон. Ассирія. Фінікія. Давньоєврейське царство 4

Халдейське царство. Перська держава 5

Давні Індія та Китай 6

Кіммерійці та скіфи на українських землях 8

Стародавня Греція 9

Македонське царство. Утворення та розпад імперії Александра Македонського 10

Виникнення Риму. Римська республіка 12

Римська імперія 14

Давні слов'яни та їхні сусіди 16

Навчальне видання

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
(інтегрований курс)
Атлас-шаблон
6 клас
Упорядники *О. В. Гісем, О. О. Мартинюк*

Редактор *Л. А. Шведова*
Технічний редактор *В. І. Труфен*

Код Г900085У. Підписано до друку 12.05.2014.
Формат 60×84/8. Папір крейдяний.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 1,86.

ТОВ Видавництво «Ранок».
Свідоцтво ДК № 3322 від 26.11.2008.
61071 Харків, вул. Кібальчича, 27, к. 135.
Для листів: 61045 Харків, а/с 3355.

E-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 719-48-65, тел./факс (057) 719-58-67.
З питань реалізації: (057) 727-70-80, 727-70-77.
E-mail: commerce@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

Надруковано у друкарні ТОВ «Тріада Прінт»
м. Харків, вул. Кирпична, 19. Тел. 300-12-21, email: sale@triada.kharkov.ua

Папір, на якому надрукована ця книга,

безпечний для здоров'я та повністю переробляється

з оптимальною білизною, рекомендованою офтальмологами

вибілювався без застосування хлору

ВИДАВНИЦТВО РАНОК

Разом дбаємо про екологію та здоров'я

© О. В. Гісем, О. О. Мартинюк, 2010
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2014